

Zitting 1975-1976

13 883

Overeenkomst inzake het fonds voor de bestrijding van rivierblindheid (onchocerciasis); Washington, 7 mei 1975

Nr. 1

Ter griffies van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen 8 april 1976. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 8 mei 1976.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 7 april 1976

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij de Engelse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van de op 7 mei 1975 te Washington tot stand gekomen Overeenkomst inzake het fonds voor de bestrijding van rivierblindheid (onchocerciasis) (Trb. 1975, 145), welke voor het Koninkrijk der Nederlanden op 27 juni 1975 werd ondertekend.

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt alleen voor Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. van der Stoep

TOELICHTENDE NOTA

Inleiding

Op 1 november 1973 is een overeenkomst tot stand gekomen tussen de regeringen van de landen liggend in het bekken van de Volta-rivier (Dahomey, Ghana, Ivoorkust, Mali, Niger, Togo en Boven-Volta) en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Daarbij is een meerjaren-programma opgesteld ter bestrijding van de rivierblindheid (onchocerciasis) in de betrokken landen.

In afwachting van de totstandkoming van een regeling voor de financiering van de eerste periode van zes jaar werd, ten einde bepaalde werkzaamheden in 1974 mogelijk te maken, voor dat jaar een fonds opgericht waarin Canada, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, de Wereldbank en het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP), de Wereldgezondheidsorganisatie en het Koninkrijk der Nederlanden deelnemen.

De Overeenkomst waarbij bedoeld fonds op 1 maart 1974 te Washington tot stand kwam, aan welk fonds Nederland US \$ 1 000 000 bijdroeg, is bij brief van de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 24 juli 1974, kenmerk DVE/PA-169759 medegedeeld aan de Staten-Generaal. Ingevolge artikel 62, eerste lid, sub c, van de Grondwet behoeft de bedoelde Overeenkomst, welke is opgenomen in Tractatenblad 1974, 96, niet de goedkeuring der Staten-Generaal.

Op basis van de in 1974 opgedane ervaring, werd een werkschema voor de bestrijding van de rivierblindheid in de jaren 1974-1979, een periode van zes jaren, opgesteld.

Het project en de overeenkomst

Rivierblindheid (onchocerciasis) is een oogziekte veroorzaakt door een parasitaire worm, de onchocera volvulus. Deze worm wordt overgedragen door een kleine vlieg, de similium damnosum. Twee voorwaarden zijn van belang voor de ontwikkeling van de worm en de vlieg. De vliegenlarven gedijen slechts in snel stromend water, en de worm kan zich alleen ontwikkelen in temperaturen boven de 18° C. In gebieden waar onder meer aan deze voorwaarden voldaan is, met name tussen de 8e en 12e breedtegraad, komt rivierblindheid in haar ernstigste vorm voor.

Geschat wordt dat in het projectgebied, het bekken van de Volta-rivier met een oppervlakte van circa 700 000 km², ongeveer 1 mln. mensen aan de ziekte lijden. 70 000 van deze mensen zijn geheel blind.

Effectieve geneesmiddelen tegen de ziekte zonder ongewenste neveneffecten, zijn ondanks veel onderzoek niet bekend. Het project richt zich dan ook in de eerste plaats op de preventie van de ziekte, door uitroeiing van de vliegenlarven, waardoor de parasitaire worm moeilijker overgebracht kan worden. Aangezien er 14 000 km aan snel stromend water voorkomt in het projectgebied, is het aannemelijk dat het project een kostbare en langdurige zaak zal zijn. De totale duur van het project wordt geraamd op 20 jaar, terwijl de totale kosten naar schatting \$120 mln. zullen belopen.

De effecten voor de bevolking zullen echter groot zijn. Niet alleen zal de ziekte vrijwel uitgebannen worden, ook zullen de vruchtbare riviervalleien tot ontwikkeling kunnen worden gebracht. Het project is daarom niet alleen een medisch, maar ook een duidelijk socio-economisch project, dat ten goede zal komen aan de meest primaire behoeften van de bevolking in een van de minst ontwikkelde delen van Afrika.

Ten einde de uitvoering en de financiering daarvan te regelen werd door de Internationale Ontwikkelings Associatie (IDA) een Overeenkomst inzake het fonds voor de bestrijding van rivierblindheid opgesteld (Onchocerciasis Fund Agreement).

In deze overeenkomst is vastgelegd tot welke financiële bijdragen de deelnemende landen en internationale organisaties zich voor de periode 1974–1979 verplichten. Voorts is vastgelegd dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) als uitvoerende organisatie van het project zal optreden en dat de Wereldbank zal optreden als administrateur van het fonds. De benodigde middelen voor de eerste zes-jarige periode worden geraamd op totaal US \$ 54 mln. Nederland zal hiervan US \$ 6 mln. bijdragen.

Aan het fonds zullen deelnemen de staten en internationale organisaties welke eerder deelnamen in het eerdergenoemde op 1 maart 1974 tot stand gekomen fonds, alsook de op later datum daartoe toegetreden staten, te weten de Bondsrepubliek Duitsland, Irak en België.

Tevens nemen als nieuwe partijen deel Japan, Koeweit en de Afrikaanse Ontwikkelingsbank (AFDB).

De overeenkomst zal, voor wat betreft het Koninkrijk, alleen voor Nederland gelden.

De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
J. P. Pronk

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
L. J. Brinkhorst